

Consumptie in de regio

Auteur(s):

Eding, G.J.

Vet, B. de

werkzaam bij resp. TNO Inro te Delft en het CBS.

Verschenen in:

ESB, 85e jaargang, nr. 4243, pagina 147, 18 februari 2000

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

Tussen provincies in Nederland bestaan naast inkomensverschillen ook verschillen in de bestedingen van huishoudens. Met de onlangs beschikbaar gekomen Regionale Input-Output Tabellen 1992/97 kan een beeld van deze verschillen in consumptief gedrag voor de Nederlandse provincies worden gegeven. Bij de consumptie van huishoudens zijn er, naast de spaarquote, twee belangrijke aspecten die bepalen hoeveel een consument in zijn eigen regio besteedt aan consumptiegoederen. Het betreft het beschikbare inkomen per hoofd van de bevolking en de openheid van de regionale economie. Voor deze twee aspecten zijn enkele gegevens op een rijtje gezet.

In [figuur 1](#) wordt voor iedere provincie in percentages weergegeven hoeveel het beschikbaar inkomen per hoofd afwijkt van het overeenkomstige nationale gemiddelde (*f* 25.900). Daarnaast laat de figuur ook de afwijking zien van de consumptieve bestedingen per hoofd van de bevolking in iedere provincie, ten opzichte van het nationale gemiddelde (*f* 22.500).

Figuur 1. Beschikbaar inkomen en consumptieve bestedingen van huishoudens per hoofd van de bevolking; Nederland = 100%

Friesland heeft een beschikbaar inkomen per hoofd dat acht procent onder het nationale gemiddelde ligt, maar ook de consumptieve bestedingen door huishoudens uit deze regio liggen op een dergelijk niveau onder het nationale gemiddelde. De 'Randstad'-provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht zitten boven het nationale gemiddelde. Bij een aantal provincies, zoals Limburg, Gelderland en Drenthe zien we dat de consumptieve bestedingen dicht bij het nationale gemiddelde liggen dan het beschikbare inkomen. In deze provincies is de spaarquote lager dan gemiddeld in Nederland. De provincies Flevoland, Zeeland en Groningen laten juist een tegenovergesteld beeld zien.

Provincie overschrijdende consumptie

De hoogte van de consumptieve bestedingen van huishoudens in een regio zegt echter nog niet alles over de plaats waar gezinnen deze goederen en/of diensten kopen. [figuur 2](#) laat voor de twaalf provincies zien welk deel van de binnenlandse vraag van huishoudens uit andere provincies dan de eigen komt. Een hoger aandeel betekent dat huishoudens, die in de betreffende provincie wonen, een geringere invloed hebben op de bedrijven in de eigen provincie. Tevens laat de figuur zien welk deel van de productie van lokale bedrijven, bestemd voor de consumptie van gezinnen, naar andere provincies wordt uitgevoerd. Dit geeft aan in hoeverre de bedrijven in een regio ook afhankelijk zijn van huishoudens in de andere provincies. De omvang van de ballen in [figuur 2](#) geeft de absolute omvang van consumptieve bestedingen door huishoudens in de provincie weer.

Figuur 2. Openheid van provincies in Nederland

Utrecht springt eruit als een provincie met een zeer open economie. Mede door haar centrale ligging verkopen bedrijven in deze provincie, relatief veel aan huishoudens buiten de regio. Daarnaast is er een aantal provincies waar huishoudens een groot deel van hun consumptieve bestedingen betrekken uit de rest van Nederland. Flevoland heeft in dit opzicht de meest open economie: iets meer dan veertig procent van de goederen gekocht voor consumptieve doeleinden komt niet uit de eigen provincie. Noord-Holland en Zuid-Holland zijn, qua inkoop en verkoop van consumptiegoederen het minst open. Uiteraard spelen facetten als omvang van de regio en de economische structuur hierin een belangrijke rol.

